

LYS og LIV

Utgitt av Det teologiske Menighetsfakultet • Nr. 2, 1996 • 62 årg.

A photograph of a man with dark hair and glasses, wearing a red shirt over a light blue collared shirt. He is smiling and looking towards the camera while holding a large, green mechanical tool, possibly a lathe or mill, with both hands. The background is a workshop with various pipes and a circular gauge on the wall.

Rørleggeren som ville bli prest

side 2

Preker kvinner annerledes enn menn?

side 10

Hva gjør MF med det nye kristendomsfaget?

side 13

Rørleggeren som

ville bli p

Trodde du at alle som studerer teologi på MF kom rett fra skolebenken – uten praktisk yrkeserfaring på forhånd? Feil. Mange studenter har allerede vært ute i arbeidslivet.

Men faglærte håndverkere holder seg vel langt borte fra fakultetet? Feil det også. Lys og Liv har truffet på en kar som i moden alder fant ut han måtte realisere en drøm han hadde hatt siden han var guttunge, nemlig å bli prest. Men det var rørlegger han ble først.

– JEG HADDE DET egentlig bra som rørlegger, forteller Stein Arne Larsson (37) fra Grefsen i Oslo. – Men hele tiden siden jeg kom til

bevisst kristen tro i 14–15 års alderen har jeg kjent en draging mot det å skulle bli prest. Jeg husker at jeg tenkte: Hvordan skal jeg kunne bli bevart som en kristen? Jo, det må være ved å bli forkynner på heltid, og da var det prest jeg ville bli.

Men veien dit har blitt ganske krunglete, smiler han. – Du skjønner, jeg ble så fryktelig skolelei, så etter første året av videregående, så slutta jeg, og begynte i rørleggerlære istedet. Faren min var rørgrossist, og datterbedriften til firmaet hans var et rørleggerfirma. Der fikk jeg jobb. Det la seg greit til rette, og siden begynte jeg jobbet slik i mange år. Jeg har alltid trivdes med rørleggerjobben min, forresten.

Ingen engler

– Men du kan ikke ha glemte drømmen din likevel, siden du nå er ved avslutningen av teologistudiet?

– Nei, den dukket stadig opp.

Jeg holdt hele tiden kontakt med det kristne ungdomsmiljøet i menigheten. Det ble en del forkynneroppgaver, og jeg kjente at dette hadde jeg lyst til å satse på, og lære mer om.

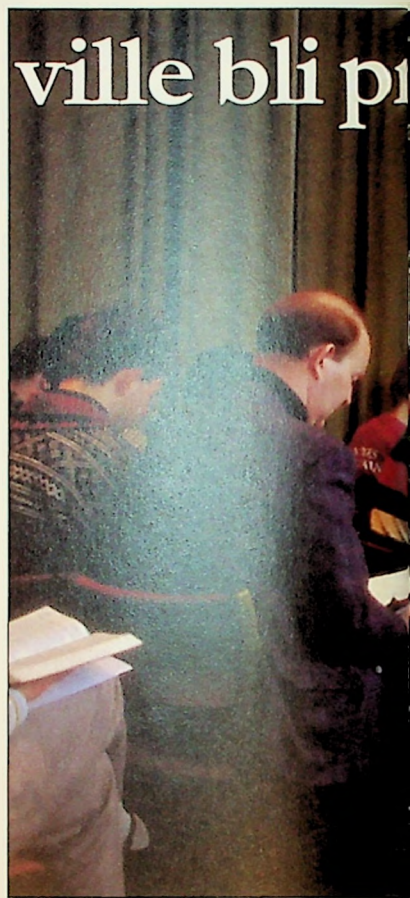
– Var det en kallsopplevelse som fikk deg til å ta skrittet fullt ut og gi deg i vei med et langt studium?

– Ja, jeg likte å ta sykkelturner inn i Marka. Hadde med meg Bibelen og satt og meditererte for meg selv. På en slik tur slo tanken om å bli prest ned i meg veldig sterkt, og jeg kjente at jeg var moden for å ta en avgjørelse. Du kan gjerne kalle det en kallsopplevelse, selv om jeg ikke strør rundt meg med slike ord. Det var ingen engler der eller noe slikt. Dette kallet hadde modnet seg fram i meg gjennom mange år, men først nå var jeg klar til å ta avgjørelsen.

Hard overgang

Stein Arne er nå ved avslutningen av studiet. Han er i ferd med å levere spesialavhandlingen sin, og legger et ferdig trykt eksemplar på bordet foran oss.

– Det har ikke bare vært enkelt. Takket være kona mi, Randi, har det gått bra til nå. Hun har gitt meg masse støtte, og har forsøret meg og barna vare underveis. Jeg har aldri vært noe

skolelys, så jeg har måttet jobbe hardt for å klare det.

– Hvordan var overgangen fra rørleggerjobb til teologistudent?

– Særlig det første året var toft. Jeg hadde mange forventninger om hva dette skulle være som ikke ble innfridd. Husk, jeg var vant til å jobbe med verktøy som rørtang og tommestokk for å løse oppgavene. Nå skulle jeg bruke helt andre verktøy for å trenge inn i Guds Ord. Møtet med tolkningsmetodene var til å få bakoversveis av i forståelsen. Det var krevende både følelsesmessig og intellektuelt. Men det gikk bedre etterhvert. Teologistudiet er jo en modningsprosess også.

est

– Det er viktig å gjøre evangeliet gripbart for alle slags mennesker, mener Stein Arne Larsson, her fotografert under 10-andakten i kapellet.

Gjøre evangeliet enkelt og gripbart

– Ser du på din håndverkerbakgrunn som en ressurs eller en hemsko idag?

– Helt klart en ressurs. Jeg var daglig sammen med mennesker som ikke delte min tro, men som likevel åpnet seg for meg fordi de visste hva jeg trodde på. De så på meg som seriøs, og det ble en god del hverdagssjelsorg. Denne erfaringen gjør at jeg snakker et enklere språk når jeg forkynner. Jeg synes det er viktig å gjøre evangeliet gripbart også for dem som ikke er inne i den kristelige ordbruken.

– Er det noe du har savnet i de årene du har gått her på MF?

– Jeg har savnet mer veiledning i å skape en pastoral identitet. Særlig i første del av studiet møter du så mye ny kunnskap som skal integreres i personligheten din. Noe av dette har jeg forsøkt å bearbeide gjennom spesialavhandlingen min. Det har vært positivt. Dessuten har jeg deltatt på «teleios»-kurs, ved Martin Synnes, om ledelse. Ellers vil jeg si at det er mange kjempefine lærere her som også er opptatt av å gi hjelp og veiledning, ikke bare av faget sitt.

Ny rekrutteringsbrosjyre!

På MF satses vi nå sterkt på å rekruttere nye studenter hit. Bakgrunnen for det er at studenttallet er synkende. Uansett så velger vi på MF å møte situasjonen offensivt.

På kort sikt vil vi møte ungdom på skoler og i ungdomsmiljøer for å informere om hva MF kan tilby. På litt lengre sikt vil vi legge en strategi eller en handlingsplan for rekruttering.

Det vi ganske sikkert vet er at de fleste begynner på MF fordi noen andre har anbefalt dem å gjøre det. Den beste reklamen vi har er fornøyde studenter som i neste omgang blir gode talsmenn og talskvinner for MF. Det virker smittende på andre som er i tvil om hva de skal velge.

Vi har nå fått laget en flott (synes vi selv) rekrutteringsbrosjyre om MF. Den gir verdifull informasjon om hva MF er idag.

Vil du hjelpe oss med å få spredd den til flest mulig? På siste side finner du en bestillingskupong som du kan fylle ut og postlegge uten portoutgifter.

LYS og LIV**Utgiver:**

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:Finn Olav Myhre
Torleiv Austad**Redaktør:**Jon-Geir Dittmann
Redaksjonssekretær:
Marianne Torp

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 5 nummer årlig, og sendes til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skattelovens paragraf 44. Mottatte gaver innrapporteres til skattekontoret.

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendoms-kunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
 - Teologi med praktisk-teologisk seminar
 - Semesteremne i livssyn og religion
 - Kateketseminar
- Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet

Besøksadr.: Gydas vei 4, Oslo

Postadr.: Postboks 5144

Majorstua, 0302 Oslo

Tlf.: 22 59 05 00

Fax.: 22 69 18 90

Fax til red.sekr/
informasjonsavd.: 22 59 05 01

Bankgiro: 6039.05.58409

Postgiro: 0801 5128780

Trykk: PDC, 1930 Aurskog

Opplag dette nr: 29 500

Neste nr. kommer mai '96

Der intet annet er angitt, er teksten skrevet av Jon-Geir Dittmann og bildene tatt av Marianne Torp.

Kall til tjeneste

VI SAMTALER MYE OM REKRUTTERING av studenter til Menighetsfakultetet. Vi er opptatt av å få en god og jevn tilvekst. Ofte kan vi fristes til å tenke og fokusere på kvantitet alene. I økonomisk sammenheng vil antall studenter være avgjørende for de statlige tilskudd, som igjen setter oss i stand til å gi et tilbud med kvalitet i undervisning og forskning.

Vi grunner mye på hvordan vi skal rekruttere, og jeg tror vi er meget bevisste på hvorfor det er så viktig at Menighetsfakultetet gir studentene god undervisning og god oppfølging. I Grunnreglene for fakultetet står det i §1 bl.a.:

Fakultetets mål er å gi utdannelse for prestetjeneste og annen tjeneste i kirken, kateketutdannelse og utdannelse i faget kristendoms-kunnskap for tjeneste i kirke og skole.

Jeg grunner på om vi makter å formidle, ved rekrutteringen eller senere i studiet, hva det vil si å tjene i kirke og skole? Enda mer nærgående blir tanken for meg når **kall til tjeneste** dukker opp som en sentral del av tilvekstønsket. Også studenter underveis i studiet skal hjelpes til bevissthet på å la Gud lede dem inn i tjenesten.

Fakultetet vil også legge vekt på å vekke, bevare og utdype sant kristelig liv hos de studerende og styrke forståelsen for det kristelige arbeid i folket.

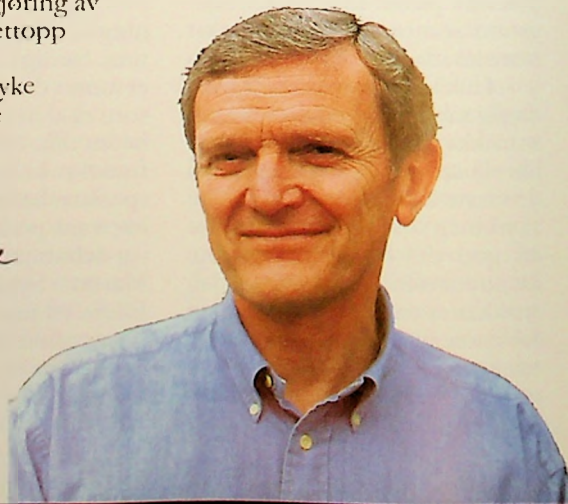
Når våre Grunnregler uttaler seg slik, påhviler det oss et samlet ansvar å være gode forbilder og i frimodighet vitne for andre om det **kall til tjeneste** vi selv har erfart. Vår frimodighet vil hjelpe andre til å vage å rette ryggen, løfte blikket og se en fremtid i tjeneste. Vi kaller mennesker til ulike tjenester ved fakultetet. I kallsbrevet sier vi alltid:

Vi sender dette kall i den tro at menneskers kall også kan være et kall fra Gud.

Vi tror Menighetsfakultetet ved ytterligere bevisstgjøring av **kall til tjeneste** nettopp fortsatt kan være leverandør av ydmyke og villige arbeidere til vår kirke.

Finn Olav Myhre

Finn Olav Myhre
Direktør

I storm og stille

HAR DU NOKON GONG vore nær havet ?

Vind og regn piskar ei kald stiv hinne på kinna. Augene myser mot grått kokande hav, søkjer den yttarst lyse stripa i horison-ten, der luft og vatn er eitt. Har du høyrd, – vinden rope trøysteslaus, og havet sine taktfaste, tunge sukk mot land ? Har du sett skyene haste over mørk himmel og tid-vis sleppe sylindrar av lys ned i det frådande vassriket ? Har du då, kjent hjartet banke hardt, litt i spenning, mest i frykt over tøyleslause naturkrefter? Har du freista å vere eit trassig menneskebarn, reise deg, og rope mot vinden ?

Eg har min fristad nær havet. Der møter underfortellinga om Jesus som stiller stormen meg. Læresveinar som var livredde, i havsnaud, – og Jesus som var ombord, lag ganske enkelt og sov... Hallo, tenkte kanskje læresveinane, var det mogleg å vere så arrogant og roleg ? Fortvila, slik fiskarar i havsnaud sidan har gjort, ropte dei mot vinden etter berging. Dei vekte Jesus, som etter å ha gnidd svevnen ut or augene spur dei kvifor dei er redde, og anklagar dei for å ha lite tru. Læresveinane tykte vel at det var eit av dei mindre begåva spørsmåla Jesus hadde stilt. Klart dei var redde i eit slikt vær! Og ei trusanalyse var det vertfall ikkje tid til.

Men så gjer Jesus DET; som min tanke ikkje kan fatte, som ifylgje naturlover er fysisk umogleg, som filmskaparen verkar etter å feste til filmrullen; Han stiller stormen.

Korleis har denne teksta møtt deg, og korleis moter ho deg på dette arket?

Du som er landkrabbe eller sjøvand, fiskar eller den som vart att då sjoen tok den du var glad i.

Mange opplever Gud som fráverande i sitt liv. Dei ropar mot vinden, og trur lyden ikkje bær nokon stad. Andre ser på den kristne kyrkja som eit drivande skip, der Jesus visst nok skal vere ombord ein stad. Men Jesus søv ikkje. Han er hjå oss no og let oss ikkje kollsigle åleine. Om me kunne be om hjelp i tvil, til å stole på han, tru han og vere opne for han sin vilje. For han opptre ikkje alltid slik me hadde tenkt oss det. Og i dette gjev han oss ei rik og spennande utfordring. Ved å tru på Jesus er me sett fri til å stole utan atterhald på at han er med i våre livssituasjonar. I storm og stille. Og det er ein rikdom å leve i. Jesus peikar med kjærleik og omsut mot ei tid då me skal få svar, i ei tid som sprengjer rammene for både vår tanke og våre naturlover. Og dit kan berre trua på han ta oss.

Dette heilage evangeliet står skrive hjå Matteus i det 8. kapitlet;

Så gjekk han ut i båten, og læresveinane fylgde han. Brått bles det opp til storm på sjoen, og bylgjene slo over båten. Men Jesus sov. Då gjekk dei bort og vekte han og sa: «Herre, frels! Vi går under!» Han svara: «Kvifor er de så redde! Kor lite tru de har!» Så reiste han seg og truga vinden og sjoen, og det vart blinkande stillt.

Mennene undra seg og sa: «Kven er dette? Både vind og sjo lyder han.»

Margit Lovise Holte

Margit Lovise Holte er teologistudent på 2. avdeling – språktasen.

Be for:

- Flytesaken – at den må få en løsning som vil tjene MF i lang tid framover
- Norge rundt-turneen 14.–17. mars der 18 grupper av studenter og lærere skal besøke menigheter fra Alta i nord til Kristiansand i sør
- MF's arbeide med å rekruttere nye studenter til studietilbudene
- Forstanderskapets møte 22. april

DERFOR STUDERER JEG PÅ MF

Vi har stilt fem spørsmål til tre studenter i hver sine faser av studiet:

- A** Hvilket studium holder du på med/hvor langt er du kommet?
- B** Hvilket yrke satser du på?
- C** Hvorfor valgte du MF fremfor andre studiesteder som kunne være aktuelle?
- D** Trives du på MF, i så fall hvorfor? /hvorfor ikke?
- E** Nevn tre gode grunner som gjør at du kan anbefalte MF til andre som lurer på om de vil utdanne seg her.

Svarene vi fikk var:

Anne Langås Handeland, Oslo

- A** Andre semester på kristendom hovedfag.
- B** Først og fremst lærer i vg. skole. Dernest organisasjons- eller menighetsarbeid.
- C** Det var ikke noe bevisst valg, men heller en tilfeldighet (med Guds finger med i spillet). Det var iallefall et heldig valg!

D Jeg stortrives! Først og fremst i miljøet, med et mangfold av interessante personligheter! Dernest med faget, som er utfordrende og viktig.

- E** 1. Relevant studium.
- 2. Personlig utviklende studium.
- 3. Et bra tilrettelagt studiested.

Rigmor Marie Eiken, Eiken i Vest-Agder

- A** No går eg på kristendom grunnfag.
- B** Eg har treårig lærarskule og har jobba som lærar i to år. Så yrke har eg alt vald. Dette blir adjunktarett mitt.
- C** Det la seg til rette her. Dei andre alternativa mine blokkerte etter kvart.
- D** Ja eg trivest, kanskje spesielt på grunn av studentmiljøet her.

- E** 1. Det er spanande å studera kristendom.
- 2. Det er eit fint miljø studentane imellom her.
- 3. Her er mange dyktige lærarar.

Knut Hallen, Oslo

- A** Jeg holder på med praktikum
- B** Menighetsprest eller annet heltidsarbeid i kristen regi, åpen for det meste.
- C** MF korresponderte mest med det jeg stod for og hva jeg ville med studiet. Jeg synes det er viktig med en nær tilknytning til menighetene/kirken, samtidig som det er et seriøst akademisk studium.
- D** Jeg trives stort sett godt, ikke minst pga gode venner og en uerstattelig kollektivgruppe, men også fordi det går an å snakke med lærerne. Jeg er

imidlertid avhengig av å ha andre miljøer å gå i også.

- E** 1. På MF er det mulig å studere teologi innenfor den sammenhengen jeg mener det er riktig å gjøre det: innenfor kirken, samtidig som det er et godt faglig/akademisk miljø.
- 2. Her kan du tenke selvstendig, men også få brynt tankene med andre som har tenkt endel.
- 3. MF begynner å bli mer praksisorientert. Fortsett den utviklingen!

MF-foreningene får nye oppdrag:

Går i forbønn for studentene

Iffor host ble det gjennomført en undersøkelse blant studentene på MF. De ble bedt om å svare på om de ønsket å bli bedt for mens de gikk på fakultetet, enten av en enkeltperson eller av en MF-forening. Det var også spørsmål om kontakten med en MF-forening, enten i form av besøk i foreningen eller brevkontakt. Svarene er nå kommet inn, og på informasjonsavdelingen var veldig spente da vi skulle lese svarene.

BLANT DE MANGE som fylte ut skjemaet var responsen meget god. De aller fleste syntes det var positivt at noen ville be for dem. Svar som gikk igjen var: – dette vil jeg gjerne være med på, – noe slikt har jeg ønsket meg lenge, og – takk for et kjempefint initiativ!

Svarene er nå registrert og sortert, og nå begynner prosessen med å knytte forbindelser mellom studenter og MF-foreninger.

Foreningene vil få oppgitt navn på studenter som de kan

be for og muligens holde kontakt med. Studentene kan kjenne trygghet og støtte ved å vite at noen trofast ber for dem. De studentene som ønsker det, får vite hvilken forening evt. enkeltperson som ber for dem.

På sikt håper vi å få inn nye studenter på denne forbønnsordningen.

Hvis noen Lys og Liv-lesere som *ikke er med i en MF-forening* kan tenke seg å være forbøder, så vil vi gjerne høre fra dere. Ta kontakt med Marianne Torp. ♦

Nye studenter ved MF våren –96

Oslo bispedømme:

Bryn, Eskil Helgerud Andersen • *Hobolia*, Kristin Gilje Tunc • *Jar*, Kristin Walstad • *Klemetsrud*, Lars-Erik Nyborg • *Skøyen*, Anna Lauvas • *Torshov*, Gro Smordal Fiska

Borg bispedømme:

Hovin, Oystein Johannes Weider • *Hurdal*, Arne Olav Lunde Hageberg • *Nittedal*, Aina Kristin Myhre • *Osøy*, Cathrine Skollehold • *Skedsmo*, Inga Lill Eriksen • *Ås*, Karianne Megard • *Marker*, Runar Kaskbo

Hamar bispedømme:

Dovre, Svanhild Svendsgård • *Fridskog*, Sigurd Solvang Olsen • *Hamar*, Olga Pauline Holt Maurud • *Løten*, Marit Lunde

• *Søndre Land*, Tormod Van der Hagen

Tunsberg bispedømme:

Nordre Slagen, Torfinn Gossner • *Strømsgodset*, Thomas Olstorn

Agder bispedømme:

Florøy, Frode Nilsen • *Bo*, Tom Strand • *Farsund*, Stein-Vegard Antonsen, Ole Dronen • *Ijare*, Kristine Toft • *Grimstad*, Hege Andresen • *Gulset*, Petter Bjellas • *Lillesand*, Petter Skippervold • *Lista*, Linda Hansen • *Lyngdal*, Jan Seland • *Solan*, Kjerstin Eklund • *Søgne*, Kjersti Gautestad • *Vennesla*, Morten Thomassen

Stavanger bispedømme:

Bekkjarøy, Asle Rossavik

• *Gjesdal*, Katrine Reiestad • *Norbim*, Malfriid Toft • *Torvastad*, Margrete Hovland • *Tysvær*, Gro Elin Vinnes

Bjergvin bispedømme:

Førde, Vegard Lie, Hanne Slatten • *Stord*, Hallgeir Haaland

Møre bispedømme:

Kristiansund, John Olav Slordal

Nidaros bispedømme:

Melhus, Stale Huggdal

Nord-Halogaland bispedømme:

Hammerfest, Liss Mortensen • *Hasvik*, Petter Amundsen.

Den Evangelisk

Lutherske Frikirke:
Tonsberg, Jan Erik Askjer

• *Oslo*, Kristian Mosvold Larsen • *Røftøy*, Therese Pedersen

Pinsebevegelsen:

Mandal, Solfrid Kristin Bjørkelid Bruskeland • *Mosjøen*, Nina Margrethe Kordahl • *Oslo*, Robert Lister • *Alesund*, Gro Anita Emblem

Det norske

Misjonsforbund:

Gjerpen, Audhild Norendal Johnsen

Utlandet:

U.S.A., William Frederic Vazquez II • *Puerto Rico*, Jorge Alberto Orozco Bastos

Vil gi nytt mot til predikantene

En ny prekenlære, og det attpåtil på norsk! Det er ikke hverdagskost. Faktisk har ikke en fullt utformet prekenlære på norsk vært utgitt siden Carl Fredrik Wisloff skrev klassikeren «Ordet fra Guds munn» tidlig på 50-tallet. Det er professor i praktisk teologi ved MF, Olav Skjevesland, som nå tar bladet fra munnen og gir ut «Det skapende ordet – en prekenlære» på Universitetsforlaget.

BOKEN ER EN frukt av mange års arbeid med faget, både som prest og predikant, men ikke minst som lærer i homiletikk (prekenlære) på MF's praktikum gjennom mer enn 20 år.

Intervjueren har selv hatt Olav Skjevesland som lærer i dette faget på praktikum for 14 år siden. Minner dukker opp fra noen spennende undervisningstimer: Med språklig elegance og et dyptfølt engasjement ble det tent en gnist hos en ung prestespire: Det nytter å preke, det er spennende å preke! Vanskeligere ble det kanskje når man selv klatret opp på prekestolen og skulle praktisere lærdommen. Mon tro om ikke det mest tidkrevende i prestedtjenestens mangfoldige gjøremål nettopp er prekenarbeidet? Her opplever mange at de kommer til kort og at prekenen blir en salderingspost. På lørdag ettermiddag er timeglasset i ferd med å renne ut: Nå må jeg bare få laget en preken!

– Hva ønsker du å oppnå med denne prekenlæren?

– Jeg har to hovedanliggender med boka: For det første ønsker jeg å gi nytt mot til dem som kjenner tretthet ved prekenarbeidet. Det å preke er en krevende og ensom sak, og jeg

vet at det oppleves tungt for mange å gå på prekestolen søndag etter søndag. For det andre ønsker jeg at boka skal bidra til å gjøre arbeidet med prekenen litt lettere, at prester og andre forkynnere skal få hjelp til selve arbeidsprosessen. Tyngdepunktet i boka ligger her, på selve arbeidsprosessen med prekenen.

– Det handler om det ukentlige «samliv» med teksten underveis mot prekenen søndag. En preken trenger modning. Det er viktig at dette ikke blir en ekstra byrde oppå de andre gjøremålene en prest har, men at teksten gjennom uka følger med inn i tjenesten og inn i livet. Å preke er mer en måte å leve på enn en jobb man gjør. Det livet du lever skal speiles i teksten. Som predikant er du plassert mellom tiden og teksten. I denne spenningen skal du gi noe fra Gud inn i menneskers liv.

– Boka di har undertittelen «En prekenlære». Går det i det hele tatt an å lære og preke? Er ikke dette noe som bare noen få med medfødte egenskaper og kunstnerisk talent kan klare?

– Jeg mener at det går an å lære å preke. Det går an å tilføre et menneske kunnskaper om hva det er å preke. Metoder og grep for arbeidet er noe som må læres. Men det er også snakk om

en gave i bunnen. De som ikke har så lett for oppgaven, de kan bli bedre. Og de som er riktig gode, de kan foredles. Kirken har fostret noen glimrende predikanter, mens andre har vært dårligere til akkurat dette. Likevel vil jeg si på bakgrunn av kirkenes lange prekenhistorie: Kirken er stort sett blitt ført videre av jevnt bra forkynnelse, men trening er likevel viktig for å gjøre det som er jevnt bra – bedre.

– Så du er ikke enig i den kunnende dom som fra tid til annen felles over norske høymesseprekner, at de jevnt over er under et hvert lavmål?

– Nei, jeg er ikke enig i den generelle dom som lyder at vi har en stor prekenkrise. Undersøkelser som jeg viser til i boka mi viser at en stor prosent av de faste kirkegjengere er fornøyd med den forkynnelsen de får høre. Det kan jo bety at menighetene er solidarisk med sin

Olar Skejvesland sammen med to praktikumsstudenter, Linn-Therese Jordheim Eriksen og Torbjørn Ølsen.

skap for å få teksten fram. For det andre: Å gi dette innholdet en form som fungerer. At predikanten har en retorisk bevissthet.

– *Du har skrevet et eget kapittel om «Predikantens person». Mange vil kanskje spørre: Er ikke Guds ord det samme til alle tider uavhengig av brem som forkynner det?*

– Gud Ord er det samme, men de som preker er forskjellige. Alle har vi med oss hver vår troshistorie. Jeg tror det er viktig at vi bevisstgjør oss selv ved å spørre: Hvilket Guds instrument er jeg? Hvem er jeg som forkynner? Hva har jeg med meg av opplevelser og erfaringer som kan bli en ressurs i min forkynnelse? Det er mye bedre med fargerike originaler enn bleke kopier. Forkynnerne i NT, f.eks. Paulus og Johannes var også svært ulike som mennesker. Det ligger en fare i at vi her blir altfor selvopptatte, men det er ingen tvil om at forkynnelsen uansett blir filtrert gjennom et temperament. Det å være seg dette bevisst som en stor rikdom, er svært viktig.

– *Du må være den første som i en slik bok har et eget kapittel om den kvinnelige forkynnelse?*

– Jeg synes det ville være uriktig å fortie dette. Vi har tross alt fått en stigende prosentandel av kvinnelige prester gjennom de senere år. Det blir fler og fler kvinnelige predikanter. Hva vil dette gjøre med forkynnelsen på sikt? Bruker kvinner andre bilder enn menn? Er de mer jordnære i sin forkynnelse? Har de mer av «myke» skriftelementer

enn menn? Det er ikke skrevet mye om dette på norsk mark. Jeg har villet reise det som et spennende tema som fler av oss bør arbeide videre med.

– *I boka di sier du noe om den siden som består i at altfor mange predikanter er så alene om ansvaret for og arbeidet med prekenen. Hvordan bryte ut av denne isolasjonen?*

– Jeg pleier å si det slik at prekenen er menighetens felles ansvar, og menighets særlige ansvar. Det verste som kan skje når en preken er holdt, er at den dømmes til taushet. At ingen gir noen respons tilbake. Det finnes mange mater man kan bryte isolasjonen på. Mange har forsøkt prekensamtale under kirkekaffen. Kanskje er det enda bedre om man på forhånd kunne samtale med leke medlemmer i menigheten om teksten? Få inn andre innspill og tanker rundt teksten. Det kan komme bestillinger også, f.eks. Den søndagen venter jeg at du preker om forsoningen, prest. Det viktigste er å gå i dialog med andre om prekenen, slik at prekenen ikke blir et solonummer og menigheten et publikum.

– *Du skriver i forordet at ingen bok du hittil har skrevet er fullført med større glede enn denne. Hva er grunnen til det?*

– Jeg har stor glede av å arbeide så nær hovedpulsåren i kirken som forkynnelsen jo må sies å være. Boka er på en måte en slags oppsummering av mange års prekenpraksis, lesning og undervisning for studenter her på MF. Det gledet meg å høre at studentene på SNT (Semesteremne i nyere teologi) nevnte prekenlæren som et fag de var veldig opptatt av. Kanskje er det et tegn på at faget er på vei oppover igjen. Uansett håper jeg at denne boka kan være et bidrag til å gi en god oppdrift rundt prekestolen. ♦

prest, men det kan også bety at de faktisk får mye ut av prekenene. Den krasseste kritikken kommer gjerne fra kulturpersonligheter, og den skal vi lytte til. Men mange av disse går sjelden i kirken, og jeg mener at de som har den første rett til å bedømme prekenen er de som jevnlig går i kirken sin.

– Noe av problemet er at det er så utrolig mange forventninger til hva prekenen skal være. – Gi oss en bibeltime, sier noen. – Gi meg en fortelling, sier noen andre. – Lær meg hva Paulus sier om rettferdiggjørelse, sier andre igjen. Det er umulig å leve opp til alle disse forventningene på en gang.

– *Hvor brenner det idag når det gjelder prekenen? Hvor vil du si slaget står?*

På to felt: For det første at lytterne får tak i den bibelske nerve. At predikanten har en liden-

Preker kvinner annerledes enn menn?

På MFs praktikum er 9 av 26 kandidater kvinner. De fleste av disse tar sikte på tjeneste som prester i kirken. En av prestens hovedoppgaver er uten tvil å forkynne – i gudstjenesten, såvel som ved motestedene i livet: Dåp, vigsel og begravelse. Prestembedet har i generasjoner vært forbeholdt menn. Det er ikke mer enn 20 år siden praktikum på MF ble åpnet for kvinner. Andelen av kvinnelige prester og forkynnere i kirken er raskt voksende. Til en kapellanstilling i Skårer som nylig ble utlyst var det fem søkere, av disse var fire kvinner!

DET LIGGER NÆR å spørre: Hva skjer med forkynnelsen når stadig fler kvinner klatrer opp på prekestolen? Hva kjennetegner kvinnelig forkynnelse i forhold til mannlig forkynnelse? Er det noen kjønnsbetingede forskjeller i det hele tatt? Hvilke sider av gudsbildet er det kvinner formidler?

Professor Olav Skjevesland har skrevet et eget lite kapittel, «Kvinner på prekestolen», i prekenlæren som er omtalt på de foregående sider. Lys og Liv har samlet to av de kvinnelige læ-

rene på MF, Klara Myhre og Anne Pettersen, heretter forkortet KM og AP, for å høre hvilke tanker de har gjort seg etter å ha lest dette kapitlet.

Lys og Liv (LoL): Preker kvinner annerledes enn menn?

AP: Kvinner er forskjellige akkurat som menn, så det er vanskelig å generalisere. Men kvinner får ofte respons på de punktene som Skjevesland nevner: At deres forkynnelse er livsnær, mer konkret, med bruk av illustrasjoner fra hverdagen. Språket er gjerne enklere og mer forstå-

elig. Det er mer kontakt mellom tanker og følelser, hode og kropp.

KM: Jeg har en følelse av at menn lettere kan forsvinne bort fra virkeligheten – inn i dogmatikken og teoretiseringen. De fleste kvinner er tvunget til nærkontakt med det levende hverdagsliv gjennom alle de praktiske gjøremalene. Fortsatt er det kvinner som har størst nærkontakt med barns behov, gamles behov. Kvinner ser kanskje med litt mer våkne øyne enn mange menn hva medmennesket roper på.

Jeg tar toget mellom Oslo og Ski hver dag. Der legger jeg ofte merke til hva folk prater om. Menn snakker oftest om slikt som har med jobben og med idrettslaget å gjøre. Kvinnene snakker mer om de nære relasjonene, om barna og hjemmet, om mor og svigermor. Jeg mener at det stadig er en forskjell i kvinners og menns livsverden.

◀ *Jon-Geir Dittmann (Lys og Liv), Anne Pettersen og Klara Myhre i samtale på Klaras kontor.*

Kanskje er det også dekning for å si at det er en viss forskjell i vurdering av hva som er viktig og mindre viktig. Dette vil få konsekvenser for hva kvinner og menn legger vekt på i forkynnelsen.

LoI: *Bibelens språkbruk er jo blitt til i en sterkt mannsdominert kultur. Kolliderer ikke den bibelske språkbruken med kvinners livsopplevelse? Må Gud benevnes «han» istedet for «han», eller som noen har vært inne på – Gudny istedet for Gud – for at kvinner skal kjenne seg igjen i forkynnelsen?*

KM: Jeg opplever det fremmed med nye betegnelser på Gud. Gud blir aldri tegnet i seksuelle kategorier i Bibelen. Det er bl.a. for å beskytte seg mot omliggende religioners omtale av Gud som en kvinnelig guddom at israelittene bruker «Han» om Gud. Men i det bibelske gudsbildet finnes det også en rekke moderlige trekk. Gud blir omtalt som omsorgsfull og nær og varm. Det er mange levende bilder av Gud med morsfunksjoner som også hører med.

Det betyr ikke at vi gjør Gud konturløs, utydelig og godfjortaktig. Jeg ønsker også å preke til bot og omvendelse, men jeg vil likevel begynne med Guds kjærlighet først. Den grunnleggende tilliten må være der først, som mellom foreldre og barn.

AP: Det bibelske materiale er så rikt og mangfoldig, og jeg tror at menn og kvinner ofte vektlegger ulike bibelske personer og bilder. Jeg har blitt kjent med mange av de frodige kvinneskikkelsene i Bibelen nettopp gjennom kvinners forkynnelse.

Jeg tror også at det er viktig for kvinner, fra vi er små, å se og høre forkynnere av samme kjønn som oss selv. Det har med identifikasjon å gjøre.

KM: Jeg kommer stadig tilbake til Debora, den sterke lederskikkelsen vi kan lese om i Dommernes bok. I kap. 5 vers 7 står det: – **Det fantes ingen fører i Israel før jeg, Debora, stod fram, stod fram som en mor i Israel.** Her hører vi en myndig kvinnelig leder som kaller seg mor når hun beskriver sin lederrolle. Jeg tror det er mange sider ved det kvinnelige og ved kvinneskikkelser i Bibelen som

Mange kvinner utdannes på MF til prestetjeneste. Her ser vi praktikumskandidat Jeanette Mathiesen.

har ligget brakk lenge. I dette stoffet kan kvinnelige prester og forkynnere hente frimodighet.

LoI: *Er det bare kvinner som ser nye sider av Gud når kvinner forkynner?*

AP: Nei, jeg opplever at også menn ser nye sider av livet og av Gud gjennom kvinners forkynnelse. Responsen går nettopp på det livsnære og gjennomlevde.

Her på MF er det også stadig tilbake meldinger både fra mannlige og kvinnelige studenter at det er viktig at begge kjønn er representert i lærerkollegiet.

LoI: *Men det er ikke mange kvinnelige lærere ved MF enda. Da blir vel dere to viktige for mange studenter?*

KM: Ja, vi få som er her blir igrunn så altfor viktige! Vi føler et stort ansvar. Vi kan ikke være identifikasjonsobjekter for alle de kvinnelige studentene. Jeg ønsker meg en større bredde av kvinner i lærerstaben her.

AP: Jeg opplever at det viktigste ved å sette fokus på kvinners forkynnelse er å oppskatte hverandre. Vi er skapt av Gud til å utfylle hverandre, til samarbeid også i prekenarbeidet. Vi kan lære av hverandre, ikke konkurrere eller forsøke å bli like, men nettopp gi vårt bidrag som kvinner og menn med ulik livserfaring og alder. Malet er å nå lenger og dypere ut med evangeliet. Vi trengs, både kvinner og menn.

Klara Myhre: Studentprest ved MF i halv stilling, og institusjonsprest på Cathinka Guldbergsenteret, Lovisenberg, Diakonissehuset. Har tidligere vært lærer ved MF i det Gamle Testamente gjennom 16 år, først som stipendiat, senere som amanuensis. Ble ordinert til prest for to år siden, bl.a. til studentprest tjenesten ved MF.

Anne Pettersen: Praksisveileder på praktikum, med ansvar for studentenes praksis i menighet og på isntitusjon. Tidligere kapellan i Brandbu på Hadeland i 13 år. ♦

MF på kryss og tvers

Ved Marianne Torp

Samarbeid med Musikkhøyskolen

Menighetsfakultetet og Musikkhøyskolens kirkemusikklinje har nå inngått et formelt samarbeid om gudstjenester på begge steder. Dette samarbeidet gjelder også tirsdagsgudstjenestene hvor kandidatene er liturger og forkynnere, og Musikkhøyskolen har ansvaret for det musikalske. På bildet ser vi fra venstre: Martha Mikalsen fra Musikkhøyskolen, Ingeborg Overvoll som går på Praktikum, og rektor på Praktikum, Halvor Nordhaug. ▶

Semesterstart

Onsdag 17. januar kunne den nyvalgte dekanus, professor Torleiv Austad, ønske 22 nye teologistudenter og 45 kristendomsstudenter velkommen til et nytt semester. ▼

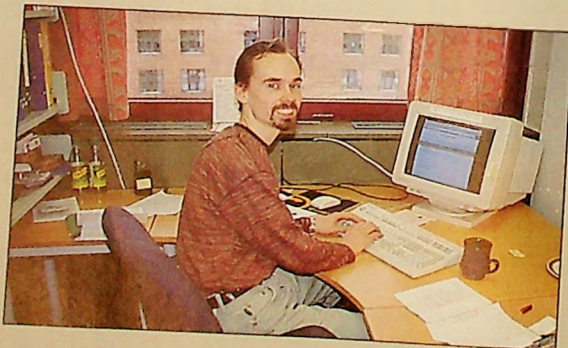

Mellom åpningsgudstjenesten og semesteråpningen var det kirkekaffe for alle «på huse». Vi ser fra venstre Gunnar Heiene, Jon-Geir Dittmann (ny informasjonssjef), Paul Erik Wirgenes og Oyvind Meling (ny landssekretær). ▼

MF på plass – midt i vrimmelen av studietilbud

Ivrige MF-studenter presenterte MF's studietilbud under utdanningsmessene Ung 96 på Sjølyst i Oslo. Tusenvis av ungdommer fra Østlandet var innom denne messen. MF deltok også på utdanningsmessene i Stavanger, Bergen og Trondheim.

Database om tro og tvil

▲ Har du modem, er det mulig for deg å diskutere tro og tvil gjennom databasen Kristent Forum BBS. Vegard Hansen, som er student ved MF, har laget sin egen database. I løpet av det siste året har han bygd opp en stoffmengde på 200 MB. Telefonnummeret til basen er 22 65 88 28.

Nytt kristendomsfag – MF tar utfordringen

Rett for jul ble som kjent det nye faget «Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynsorientering» vedtatt i Stortinget. Myndighetene ønsker helt klart å prioritere arbeid med det nye faget i årene som kommer. Dette blir en ny og stor utfordring for de institusjoner som utdanner lærere til dette faget.

MENIGHETSEFAKULTETET ONSKER å tilby både grunn- videre- og etterutdanning som kan møte nye elementer i det faget det nå skal undervises i.

MF er allerede igang med å revidere studieplanen for grunnfag. Målsettingen er å få gjort dette arbeidet ferdig allerede i inneværende semester, slik at de studentene som begynner på grunnfag til høsten, vil få undervisning etter ny plan. I tillegg vil det bli la-

get overgangsordninger for de som er midt i studiet sitt. MF vurderer også en deling av grunnfaget til 2 enheter à 10 vektall.

Når det gjelder videreutdanning, så ønsker MF raskt å gi kristendoms-lærere i skolen et tilbud som gir verdifull hjelp til å kunne undervise i det nye faget. Det såkalte «Semesteremne i livssyn og religion» (SLR, 10 vektall) vil fra høsten av få en justering av pensumsliteratu-

ren i tråd med de nye elementene i faget. Det er også behov for å dreie denne fagenheten mer i retning av å være en videreutdanningsenhet for lærere som har minst 10 vektall i kristendoms-kunnskap fra før. Denne enheten kan en ta på MF selv om en er i full stilling.

Fra høsten setter MF igang med grunnfag over 2 år, for de såkalte torsdagsstudentene. Også her vil studiet etter all sannsynlighet bli fulgt etter den reviderte grunnfagsplanen.

I tillegg til alt dette samarbeider MF med IKO om å utvikle kurstilbud både til skolemyndigheter og administrativt personell i skolesektoren. Det vil også bli utarbeidet kursopplegg for lærere. ♦

MF avhengig av stabile gaveinntekter

FORST: EN HJERTELEG takk til alle dere som gav til fakultetet i 1995!

Regnskapet for 1995 viser at MF fikk inn i overkant av 7,1 millioner kroner i gaveinntekter. Dette er et godt resultat, men det er takket være flere testamentariske gaver enn vanlig (kr. 826 000) at tallet blir såvidt positivt. Ellers er det en svak nedgang i gaveinntektene. Blant annet har kirkeofringene gått ned. Med et synkende studentall vil støtten fra staten gå ned. Gavene betyr derfor stadig mer for fakultetet.

Vi håper nå at stadig fler vil gå over på fast givertjeneste og autogiroordning. Dette sikrer faste inntekter og gir oss mulighet til å planlegge virksomheten bedre enn ellers. Vi sender gjerne givertjenestebrosjyren til dere som ikke har mottatt den i posten.

Vi får ofte spørsmål om hva pengene går til på MF. De går ikke til øremerkede formål. Men takket være disse gaveinntektene kan MF gi et langt bedre tilbud enn ellers. Takket være din gave kan f.eks:

- studentene sendes ut i sommervikartjeneste allerede etter 4.semester
- kan MF gjennomføre gudstjenesteøvelser for praktikumsstudentene
- kan studentprestene tilby sjelesorg og levende gudstjenesteliv i studiehverdagen.

Dette er noen få av mange eksempler som understreker hva som blir mulig når du er med og gir. Takk for din støtte til fakultetet!

Vennlig hilsen direktør Finn Olav Myhre og informasjonssjef Jon-Geir Dittmann

Spennende junikurs

- Hvordan skal vi formidle evangeliet slik at nordmenn forstår det?
- Hvordan nå inn til den norske folkesjelen?
- Hva kan vi lære av andre kulturens erfaringer med å plante evangeliet inn i deres sammenheng?

Det er blant annet disse spørsmålene som blir belyst og debattert under årets «junikurs» på MF. Det finner sted 11.–13.juni, og er beregnet på prester, kateketer og misjonærer. Men også ledere og forkynnere i de frivillige organisasjonene vil ha utbytte av kurset. Leder i kurskomiteen er forsteamanuensis Tormod Engelsen. **Påmeldingsfristen er 15. mai.** Mer informasjon i neste nummer. ♦

Abonner på
Lys og Liv

**GI MENIGHETEN
GLOBAL UTSIKT**

Den norske Santalmisjon tilbyr:

BØNNETELEFON 22 67 92 03

Oppdaterte takke- og bønneemner fra misjonsfeltene. Åpen hele døgnet.

BØNNEARK

Presenterer misjonsfeltene med kart, bilder og takke- og bønneemner.

ENKELTMEDLEMSKAP

Barn, unge og voksne kan bli enkeltmedlemmer i Santalmisjonen.

Vil du vite mer?

Kontakt Den norske Santalmisjon tlf 22 57 86 00

Marit Anny's **Vevstogo**

Tepper
Løpere
Kyrkjetekstiler

Marit Anny's Vevstogo
2967 Lomen Tlf/fax 61 34 39 99

**OLSEN NAUEN
KLOKKESTØPERI**

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 38 00 03

Kirkeklokker-Ringemaskiner-Service

*Velg en avis som
kan fylle
tankene positivt*

Vi ser hvordan det i økende grad står kamp om de kristne verdier i samfunnet vårt. Vi må kjempe for et samfunn bygd på Guds Ord og bud.

Dagen skal være en klar bibelsk røst i åndskampen.

Dagen

Abonner på tlf. 55 31 17 55
eller skriv til
DAGEN, pb. 76/77 5002 BERGEN

Aktuell bok fra Universitetsforlaget

Olav Skjevesland

Det skapende ordet

En prekenlære

Hvorledes påvirker predikantenes person selve forkynnelsen? Preker kvinner annerledes enn menn? Hvilke mål skal kirkens forkynnelse arbeide mot?

Dette er noen av spørsmålene som behandles i denne boken.

En aktuell bok for teologiske studenter og alle som er opp-tatt av kirkens forkynnelse i dagens situasjon.

UNIVERSITETSFORLAGET

• kr 265,-

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester og diakoner, liturgiske drakter for klokkere.

Målfrid Bølset
6635 Meisingset
tlf. 71 53 13 34

Spania Calella påske

Avgang 28.3. - 11 dag. Inkl. buss, ferge, lugar, help.,
1 uke fra kr. 3.695,-

Reiseklubben

Venners Venner
tlf. 22 36 15 84

*Gaver til MF
er skattefrie!*

5352 STRAUME Tlf.: 56 33 00 44

**Guds plan
- ditt liv**

Du kan velge mellom følgende linjer.

Bibel & Tjeneste
Ettårig og halvårig linje.
Rettet mot lederansvar og formidling.

To valgretninger:
• Barne- og ungdomsarbeid
• Idrett og evangelisering
(KRIF)

Bibel & Bymisjon
Ettårig linje. Sterkt utadrettet.

Bibel & Media
Ettårig linje. Mye praksis i avis, radio og TV.

Bibel & Musikk
Ettårig linje. Utrustning til lederskap i kristen sang og musikk. Soloundervisning.

Andre tilbud
Kristendoms-kunnskap 10 vekttall. Studieturer. Valgfag. Temauger. Moderne skoleanlegg med nytt møte- og idrettsbygg.

Ring 56 33 00 44, eller skriv for mer informasjon og søknadspapirer!

JØLSTAD
BEGRAVELSESBYRÅ

HOVEDKONTOR
Grefsensveien 70

22 15 10 50
DØGNVAKT

Asbjørn Finholt

Advokat

Boks 7,
2001 Lillestrøm

tlf. 63 81 60 80

**MISJONS-
STUDIER**

1-årig misjonsskole
for personer med yrkes-
utdanning.

4-årig misjonsskole
bygger på eksamen fra vg.
skole. Godkjent som stor-
fag (40 vt). Internasjonal
er utd. godkjent tilsvaren-
de Master of Divinity.

*1. studieår gir
kr.dom grunnfag.
Åpent for flere
enn misj.studenter.*

FJELLHAUG SKOLER
BIBEL- OG MISJONSSKOLE

Sinsenvn 15, 0572 Oslo. Telefon 22 37 70 90

NORSK LUTHERSK MISJONSSAMBAND

GLASSGRAVØR

Petter Mohn

er god å ha når det gjelder
JUBILEUMSGAVER
Tlf.: 22 42 45 87, Oslo

Savile Row**✝ Kirkeutstyr**

Kirketekstiler

Alba - prester og diakoner

Stolaer

Konfirmant og korkapper

Kirkegårdskapper

Presteskjorter

Sognebudsett

Kirkesølv

Prosesjonskors og lysestaker

Glober i smijern. 30 og 24 lys.

Lyskasser/bøsser i smijern.

Lysmansjetter i plast. 12 cm. dia.

Kalksteamer - med plass til 90 kalker.

Puter for kirkebenker

NYHET: Håndbroderte kirketekstiler på stoffer i 100% ull

STOFF - PRØVER - TEGNINGER - KATALOGER SENDES PÅ ANMODNING.

Hegdehaugsvn. 1, 0352 Oslo tlf. 22 46 91 48 / faks. 22 46 05 55

Ettersendes ikke ved varig adresseforandring, men returneres Menighetsfakultetet med påført ny adresse.

C-BLAD Retur
MF Kartotek
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

MF-Norge rundt 14.-17. mars

I ÅR ER det ca. 120 som reiser Norge rundt. De skal besøke skoler, ungdomsklubber, skolelag, alders- og sykehjem. De skal arrangere MF-fester og delta på gudstjenester. Alt for å bli bedre kjent med Kirke-Norge og gjøre MF kjent. 18 grupper spres over det meste av Norge. De prostiene som besøkes i år er: Alta, Senja, Lofoten, Bodo/Salten, Nord-Helgeland, Gaul-

dal, Nordre Sunnmøre, Indre Sogn, Midt-Hordaland, Fana, Karlsund, Stavanger domprosti, Dalane, Lister, Kristiansand, Vest-Telemark, Nedre Telemark og Hamar.

På bildet ser vi Lofotengruppa: Foran, Knut Zakariassen og Ingeborg Blindheim. Bak, Tormod Engelsviken, Arnstein Møller og Grete Jarlesdatter Oien.

Flyttesaken

Det er ennå ikke avgjort om MF skal flytte til nytt bygg på Lovisenberg. Vi venter spent på avgjørelsen fra KUF-departementet om hva som videre skal skje. ♦

Kun
få plasser igjen!

SPANIATUR

I KRISTEN REGI

for familier og voksne i alle aldre arr. for 10. gang
Fly tur/retur, opphold inkl. frokost og 3 middager kr. 4690

Tur 1: 2. - 16. juli - Tur 2: 16. juli - 30. juli - Tur 3: 30. juli - 13. aug.

PROGRAMTILBUD: Hyggekvelder, bibeltimer, gudstjenester (i samarbeid m/Sjømannsmisjonen), egne opplegg for barn og ungdom, bussturer til severdige steder mm.

Tilsvarende programtilbud vil bli gitt til vårt nye reisemål: USA, Minneapolis, 6. - 20 juli. USA-pris: kr. 8900 inkl. fly t/r, opphold m. frokost i 14 dager og 3 middager/lunsj og redusert pris for barn under 12 år.

Arr: Fritidsreiser A/S Tor Grindland i samarbeid med
Forretningsreiser A/S, Bedriftsbn. 20, 4300 Sandnes.

Tlf. 51 68 26 00. Tekn. arr. A/L Ferie- og helsesenter, Solgården

✓ J.A, jeg vil gjerne ha tilsendt den nye rekrutterings-brosjyren om Menighetsfakultetet.

✓ J.A, jeg kan hjelpe til å spre brosjyren til andre som er interessert, vennligst send meg ... eks.

Navn:

Adresse:

Postnr/sted:

Kan sendes
ufrankert.
Adressaten
betaler portoen.

Svarsending
117 000/169pb

Det teologiske Menighetsfakultet
Majorstua
0301 Oslo